

SOLI DEO GLORIA

EVANGÉLIUMI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Aranyosi Ervin – Advent – harmadik gyertya

*Advent, harmadik vasárnap
örömgertyát gyújtunk,
rózsaszínre vált a lelkünk,
nem nyomaszt a múltunk.*

*Közeledik a Karácsony,
öröm gyúl lelkünkben,
a szeretet és a hála
vendég életünkben.*

*Az Adventi várakozást
még az is fokozza,
hogy minden nap, a Karácsonyt,
még közelebb hozza.*

*A szeretet ünnepére
készül minden lélek.
Három gyertya lángja fénylik,
s hálátelt az ének.*

*„Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér,
Csak titkon érző lelke ohajtva sejt:
Léted világít, mint az égő
Nap, de szemünk bele nem tekinthet.”*

Berzsenyi Dániel így fogalmazta meg Fohász című versében a hit csodáját, ajándékát és egyben a korlátait is. Ez az evangéliumi folyóirat a közösségi életünk színterén igyekszik megjeleníteni ezt a csodát, ezt az ajándékot, és természetesen a gyarló ember szép törekvéseit. Az ebben való osztozásra hívjuk a kedves olvasókat és a szerzőket egyaránt.

A KEGYELEMTELJES, BOLDOG KARÁCSONY

vágya, igénye, őszinte jókívánsága régen volt olyan valóságos, mint éppen ebben az esztendőben. És ez azért van így, mert régen volt már olyan kegyetlenül bizonytalan, veszélyeztetett és talán reménytelen a világ, benne hazánk és benne egyenként a mi kis világunk, mint éppen az idén. Testileg, lelkileg és anyagilag megpróbál bennünket a járvány és annak minden következménye. A társadalom hangadói még ebben a nyilvánvalóan közös ellenséggel bíró világban is hajlandók egymásnak menni óceánokon innen és túl. Emberileg szólva pedig talán sosem volt olyan nagy szükség a szolidaritásra, az összefogásra, a kooperációra, mint éppen most. Persze már annyi hazugság lepleződött le, hogy az emberek hitetlenek, bizalmatlanok a legjobb szándékokkal és a legjobb hírekkel szemben is. Ez is érthető, bár

csak fokozza a bajt és a kilátástalanságot.

Lehet mondani, de nem könnyű és nem is feltétlenül vigasztaló, hogy a világ sosem volt sokkal jobb. De most mégis az általános bajok tetejébe egy olyan megpróbáltatás nehezedik ránk, amely ismeretlen volt az elmúlt évtizedekben, a felnőtt, sőt öregedő generáció életében.

Viszont az is igaz, hogy a karácsonyi isteni kegyelmet a legkegyetlenebb időkben, pincékben, az 1944-es budapesti ostrom karácsonyán; szibériai hadifogoly-táborokban éveken keresztül; 1956 karácsonyán gyermekeiket halálban, börtönben vagy a nagyvilágban bújdósóként tudó szülők, rokonok, barátok is tudták reménységgel kívánni egymásnak és maguknak. Ehhez annak a karácsonyi hitnek a megújulására van szükség, amely sajnos már nem olyan eleven a szívünkben, mint előde-

inknek volt. A szeretet ünnepévé lett Karácsonyból hiányzik az isteni dinamika, az isteni hatalom, amely gyógyító szeretet, mentő szeretet, kiszabadító szeretet, megváltó szeretet. Ezt a szeretetet nem olyan könnyű megérezni. Egy bölcs azt mondta, hogy ezt a szeretetet abban a csöndben lehet igazán megérezni, amint egy pillanatra a karácsonyi ajándékok kicsomagolásának zaja megszűnik. Legyünk őszinték, hogy a gyerekeknek a villanyvasút, a bűgőcsiga, később a gyerekek és felnőttek a high-technika hangjai elnyomták az angyalok dicsőítő kórusát.

Az idei Karácsonyunkban bizonyára kevesebb lesz az ajándék is, meg annak be- és kicsomagolási zaja, fénye, harsánysága is. Lesz helyette fájdalom, elégedetlenség, bizonytalanság, kilátástalanság, elválasztottság, hiszen a családok sem jöhetnek össze olyan tömegesen, mint ez talán a korábbi években történt. Bárcsak lenne egy olyan szent csönd is, amelyben meghalljuk, meglátjuk, hogy a Mindenható Isten ma sem hagyja magára a világot, és az első karácsonykor megszületett Megváltó, immáron megdicsőült Krisztus kegyelme eléri a teremtést még a mi időkben.

A Szentírásban leírt karácsonyi történet idillizált formáját örököltük. Aztán mire felnőttek lettünk, úgy elvilágiasodott, hogy a felnövekvő generációk nagy része nem is tudja a Karácsony isteni, természetfeletti tartalmát, valóságát és igazi értelmét.

A kép forrása: babaszoba.hu

A Reformáció éppen azért történt, hogy megújuljon az egyház, hogy újra hallja és hirdesse a jó hírt mindenfajta evilági intézményeskedés és hatalomtechnika helyett. A Reformáció egyházainak, jelesen is a református egyháznak akkor van igazán értelme, ha evangéliumi, tehát ezt a mennyei jó hírt, kezdve a Karácsonnyal, hitelesen, következetesen és hatékonyan tudja hirdetni. Persze az is a Reformáció hagyománya, hogy ez nem csak a papok feladata, hanem minden megérintett hívő léleké. Bárcsak az Evangélium szerint reformált lelkünk hirdetné ezt az isteni jószágot a legnagyobb földi nyomorúságok közepette is a templomban, az utcán, az otthonokban, a munkahelyeken és persze a kórházakban és a temetőekben is! Nem volt ez könnyű soha, mert a földi lét mindig nehéz volt. De mindig igaz volt,

mert a karácsonyi csodában ez a nagy megváltó, megmentő, meggyógyító isteni akarat beteljesedése vette földi kezdetét.

Ezt az üzenetet nyilván jó szándékkal akarta kifejezni az emberi ajándékozás, a földi fények csatasorba állítása, de aztán már oda jutottunk, hogy nem látjuk a fától az erdőt. Karácsonykor az Isten humanizálta önmagát, emberré lett. Mi pedig az Istenembert, Krisztust eloltuk magunktól és magunkat, a gyarló embert és szeretteinket állítottuk a helyére, s ezzel a Karácsony áldott lényegétől fosztottuk meg magunkat. De még élünk. Most sem késő! Van még lehetőség arra, hogy a karácsonyi nép- és társadalmi szokásokkal ne eltakarjuk, hanem segítsük elfogadni a boldogító isteni csodát. Egész pontosan azt, hogy nem nélküle, hanem Vele élhetünk és Vele győzhetünk az élet és halál minden támadásával szemben.

A kép forrása: cultura.hu

Ezzel kapcsolatban csak egy kedves történetet had mondjak el, amit Szabó Magdától hallottam, aki hagyományos, református, debreceni családba született és családban nevelkedett. A 20-as években volt kisgyermek. Erre visszaemlékezve arról is beszélt, hogy karácsonykor szívesen ment a katolikus barátnőjéhez, mert nekik volt karácsonyfájuk. Szabó Magdának nem volt. Azért nem volt, hogy ne a karácsonyfa díszait csodálják, hanem az Evangéliumban megjelenő isteni szeretetre csodálkozzanak rá. És még egy személyes történet. Amikor a feleségemmel összekerültünk, aki egy Debrecen környéki lelkészcsaládban nőtt fel, kölcsönösen csodálkoztunk, hogy nálunk Szenteste szinte a halászlé volt a legfontosabb, és akinek ez nem volt elég, akkor hurka-kolbász, náluk pedig – a református lelkészéknél – tejeskávé és kalács vagy legfeljebb mákos guba volt a karácsonyesti menü. Viszont ott volt ima, legalább annyi, mint nálunk halászlé.

Nem tagadva, sőt megerősítve a fent említett nyomorúságokat, e nagyon nehéz Adventhez és Karácsonyhoz közeledve sem mondok mást, mint hogy reményteljes szívvel forduljunk minden kegyelem Forrásához, aki teremtette, oly sokszor az ördög és az ember kezétől megmentette, valamint a maga dicsőségére és a Teremtés beteljesedésére megváltja ezt a világot.

Kegyelemteljes Karácsonyt kívánok minden kedves Olvasónak!

Dr. Bóna Zoltán

KARÁCSONY A VÍRUS ÁRNYÉKÁBAN

Anapról napra változó járványhelyzetben ma (november 29-én, Advent első vasárnapján írom e sorokat) még nem tudhatjuk, hogy milyen intézkedések, korlátozások vagy esetleg enyhítések várhatók az idei karácsonyra. Egy valamiben azonban biztosak lehetünk, s ezt annyiszor hallottuk az elmúlt hetekben, hogy már közhelynek hangzik: ez a karácsony más lesz, mint az eddigiek.

Van, aki még ennél is tovább megy, s a karácsony „elfelejtéséről” beszél. Az ismert orvos, „az ország toxikológusa”, mondta egy eheti interjúban *„felejtjük el ezt az idei karácsonyt, azért, hogy legyen jövőre karácsony. Hogy ne arról szölgjön a történet, hogy azokat gyászoljuk, akik azért mennek el, mert nem tartjuk be a szabályokat, mert azért látni ilyet”*.

A nyilatkozat nagy vihart kavart, jött is gyorsan a FB reagálás az Országos Mentőszolgálat szintén jól ismert „arcától”: *„Szerintem talán sohasem volt ekkora értéke és tartalma az előttünk álló Ünnepeknek. Az összetartozás, a szeretet és az önzetlenség meg tapasztalásának, átélésének. Ne felejtjük el, hanem készüljünk rá már most és tiszta szívvel. Idén tényleg ne a bevásárlás, a boltokban vett sok drága ajándék legyen a cél, hanem a lelki örömszerzés. Tervezzük meg, hogy esetleg ha kell, fizikai kontaktus nélkül hogyan lehetünk együtt azokkal, akiket szeretünk. Biztosan nem könnyű, de ha addig nem csökken jelentősen a kockázat, el kell fogadni, hogy ebben a veszélyes időszakban a puszi és az ölelés helyett egymás érdekében telefonon, videón vagy levélben mondjuk el egymásnak azokat a szavakat, amiknek jelentését jó esetben egész évben érezhetjük, törődve a másikkal családban és családon kívül egyaránt.”*

Mindeközben szakértők (persze ki nem lett „vírusszakértő” az

elmúlt hónapokban) arról beszélnek, hogy karácsony után jöhet a vírus harmadik hulláma. A magyarázatuk egyszerű: a bevásárlóközpontok megrohamozása és a családlátogatások miatt az ünnepek után ismét megugrik a fertőzöttek száma. Brit kutatók óva intenek tőle, hogy külön háztartásokban élő családtagok az ünnepek alatt összegyűljenek, ez ugyanis szerintük szinte biztosan a fertőzésszám növekedéséhez és az egészségügyi ellátórendszer még komolyabb leterheléséhez vezethet, ami rengeteg halálozással is járhat.

A legfrissebb (tegnap esti) hír pedig arról szól, hogy a magyar miniszterelnök bejelentette *„Szeretnénk, ha mindenki korlátozás nélkül tudna találkozni karácsonykor.”*

Ennyi ellentmondásos vélemény, várakozás, jóvendülés és a statisztikai mutatók romlása közepette milyen lesz hát az idei karácsony? Ezen nem csak a politikai döntéshozók, a járványügyi szakemberek, a (köz)véleményformáló hírességek, de minden egyes ember elgondolkodik az idén. Valamennyien gondolkodunk, s a töprengés sokunknál talán újragondolást is eredményez. Talán minden eddiginél többen ismerjük fel, hogy a karácsony és a karácsonyi készülődés nem azonos az eszeveszett vásárlással, a reális lehetőségeinket meghaladó ajándékozásokkal, illetve a kapott ajándékok méricskélésével, a napokig tartó sütéssel-főzéssel, majd a mértéktelen evéssel, ivással s végül a testi-lelki összeroskadással. Míg az idén azon szomorkodunk, hogy - vélhetően - elmaradnak a nagy családi összejövetelek, az országot keresztbe-hosszába átszelő rokon látogatások, a „külföldre szakadt” szeretteinkkel való találkozás, közben eszünkbe juthat, mi is a karácsony igazi üzenete. Mert abban bizonyosak lehet-

tünk, hogy a vírus előtti karácsonyaink sem arról szóltak, ami igazán fontos. Leginkább annak az elvárásnak akartunk eddig is megfelelni, hogy csillogó külsőségek között legyünk együtt, ünnepeljünk, s gyakran éppen arról feledkeztünk meg, hogy mit is ünnepelünk.

A koronavírus árnyékában sokan kész katasztrófának látják az idei ünnepet. Ez azonban tévedés. A karácsony ebben az esztendőben jelenthet számunkra a legtöbbet. Most, amikor a korábbiaknál esetetebbek, reménytelenebbek, elkeseredettebbek, gyengébbek vagyunk, most adhat nekünk legtöbbet a karácsony ünnepe.

Jézus Krisztus azokért született e világra, akik „elvesztek”, akik reménytelenek, akik elkeseredettek. „Üdvözítő született ma nektek” – hangzik több mint kétezer éve az örömhír.

Ezt a karácsonyi örömhírt kell meghallanunk és megértenünk, s ez ad erőt mindannyiunknak, hogy szomorkodás, rettegés helyett valóban ünnepeljünk. Ünnepeljünk, a legteljesebb mértékben betartva a járványügyi intézkedéseket, de hittel és reménnyel a szívünkben. A reménységünk az legyen, hogy karácsonykor minősítetten is szorosabbra fűzhetjük viszonyunkat Krisztussal, mert Krisztus nélkül nincsen karácsony. A közelgő ünnep karácsonyi szokásaink elmaradása ellenére sem lesz üres, ha Jézus Krisztus velünk lesz. Ő azért jött a Földre, hogy megmentsen bennünket a reménytelenségből. Ez pedig a legtöbb, amit a járvány mostani pusztítása idején kaphatunk, és elegendő ok arra, hogy a karácsony öröme az idén is eltöltsön bennünket.

Áldott ünnepeket!

Dr. Csizmadia Zoltán

„MEGÚJÍTOM ERŐDET. MEGERŐSÍTELEK ÉS MEGSEGÍTELEK” (És. 40,31. 41,10)

Advent első vasárnapja sokáig emlékezetes marad azok számára, akik nem a véletlen opálos üvegén keresztül nézik, hanem az isteni valóság szemüvegén át látják a világ dolgait. Krisztus gyógyító kegyelméről számos történetet olvashatunk az Újszövetségből. Ez a gyógyító erő évezredek óta jelen van a világban, és néha látványosan meg is mutatja magát azok számára, akik hittel imádkoznak érte.

Gyülekezetünk hónapok óta imádkozott Nagytiszteletű Dr. Bóna Zoltán gyógyulásáért, akit még az ősz folyamán ért – teljes felépüléssel nem igen kecsegtető – tragikusnak tűnő betegség. Legtöbben elképzelni sem tudtuk, hogy energiája, agilitása valaha is mellőzhető legyen városunk és szűkebb közösségünk mindennapi életéből, ezért buzgón imádkoztunk mielőbbi gyógyulásáért.

Hatalmas öröm volt, amikor hosszú hetek intenzív kórházi ápolása után végre hazatérhetett otthonába, és családja szerető gondoskodása mellett erősödhetett tovább, készülve a hitéleti szolgálat folytatására.

Végül november 29-e, az eljövétel első vasárnapja a szó legteljesebb értelmében is eljövétel volt gyülekezetünk számára. Lelkészünk ismét szószékre állhatott, és ha olykor még fátyolos hangon is, de hirdette Isten ígétét. És bár mindig is úgy tartottuk, hogy Isten maga szól hoz-

zánk a lelkész által felolvasott ígén keresztül, most szívünkkel is láhattuk az Ő valóságos jelenlétét. Mert igen, ehhez a nagyszerű gyógyuláshoz kevés lett volna az orvosok tudása és az ápolók áldozatos munkája. Isten is kellett! Vagy talán Ő kellett leginkább, mert minden biztonnyal tervei vannak még Nagytiszteletű urunkkal és velünk, dunavarsányi reformátusokkal.

Ezeket a csodákat keresztül láthatjuk újra és újra, hogy milyen kicsik is vagyunk mi, földi halandók az isteni akarat mellett... Mert ahogy Isten mondotta: „Egészség lesz a te testednek és megújulás a te csontjaidnak, ha Bennem bízol.” (Péld. 3,8)

Az ünnepek közeledtével gondoljunk erre a mennyei hatalomra. Arra, hogy hit által semmi sem lehetetlen. Amit ma gondként, netán helyrehozha-

tatlan problémaként látunk életünkben, az őszinte bűnbánattal Isten elé vihető ügy, amely imádság és hit által megoldást nyerhet.

Megannyi csoda vesz minket körül, amely mögött mind lehet, hogy egy-egy imádság áll. Adjunk hálát életünkért, a számtalan jóért, amit az év során kaptunk. Ehhez számos alkalmat kínálnak a református gyülekezet karácsonyi és újévi alkalmai, amelyek immár a közösségi médián keresztül is figyelemmel kísérhetők. Bűnbánó lélekkel helyezzük gondjainkat Isten vállára, az Övé elbírja mindannyiunk terhet.

Áldást, békességet, őszinte szívből jövő szeretetet kívánok mindenkinek karácsony alkalmából, de nem csak karácsony alkalmára!

Dr. Szilvay Balázs

VAJON MIÉRT ÉS KIÉRT SZÓL A HARANG?

Az alábbi írás, illetve az azt motiváló, szinte értelmезhetetlen jelenség kapcsán, szerkesztőségi kopf-ban fejezem ki örömeimet amiatt az egyszerű tény miatt, hogy városunkban 5 helyszínen legalább 8 harang – három a katolikus templomban Kisvársányban, kettő a református templomban, egy a Trianon Parkban, egy az SDG Közösségi Ház udvarán és egy a nagyvársányi katolikus templomban – emlékeztet az időre, az idő múlására, az örökkévalóságra, a nándorfehérvári győzelemre, a trianoni máig vérző nemzeti sebünkre. Hív istentiszteletre, imádságra, hálaadásra és emlékezésre. Köszönetet mond pl. a járványban minősített szolgálatot végzők számára, hirdeti a gyászt, a veszteséget, de hirdeti a hálás visszaemlékezést és az örök életbe vetett hitet is.

Ehhez társuló örömöm az, hogy városunk népe ezt összességében és bizonyára többségében jó lélekkel, a maga természetességében fogadja. Tudom, hogy a mi harangjaink is tudnak kényelmetlenséget okozni olykor-olykor, de azt is tapasztalom, hogy ennek orvoslására még komolyan nem merült föl az az át-gondolatlan ötlet, hogy hallgassanak a harangok. Egyébként történelmi példákat olykor irodalmi művekben foglalt módon is tudunk idézni arra nézve, hogy ahol elhallgatnak a harangok, ott előbb-utóbb a halál csendje áll be. Városunkban szóljanak a harangok, hirdessék az élet szép feladatait, lehetőségeit. Hirdessék bajban is a vigaszt és a reményt, és hirdessék az isteni és emberi szeretetben való összetartozást. (A főszerkesztő)

Sokszor azt gondoljuk, a technika segíti az életünket, könnyebbé, kényelmesebbé teszi. A legtöbb esetben ez igaz is, de vannak olyan régi hagyományok, amelyek így el- és kivesznek, pedig gazdagabb lehetne velük az élet.

Még emlékszem rá, hogy gyermekkoromban Galambos Benő bácsi vagy Jakus Pista bácsi hogyan húzták a harangot a református templom haranglájában. Emlékszem a nagy, vastag, földig érő kötélre. Arra is emlékszem, mennyire kikaptunk, mikor egyszer mókázásból meghúztuk. Akkor tudtam meg, hogy a harang szent dolog. A harang szava Istenhez hív, szinte imádság maga is.

A régiségben úgy tartották, a harang szavára révületbe lehet esni, egy kicsit Isten ölelésébe lehet merülni.

Harangoztak délidőben, mikor maga a Nap is megállt az égen, s az ebédet „Jézus vendég-ségében” fogyasztották ilyen módon. Harang szólította a hí-

veket istentiszteletre, misére, lelki táplálék felvételére.

Félrevert harang tudatta, ha tűzvész, árvíz, természeti csapás sújtott, és harang szólt sírva, ha valakinek a lelke az Úrhoz távozott, vagy ha már temették a szeretett holtat.

És a harang mindig más-hogy szólt. Vidám volt a giling-galang, ha ebédre hívott, emelkedett, ha az Istennel való találkozóra. A félrevert harangot csángatásnak nevezték, és csöndítésnek, ha a halott lelkéért zengett. A harang különféle húzása azt is elmondta, hogy gyermektől, asszonytól, férfitől, időstől vagy fiattól búcsúzott a falu közössége.

Nagycsütörtökön pedig elhallgattak a római katolikus templomok harangjai, Rómába mentek, és csak a Feltámadás napján kongatták újra messzire az örömhírt.

A két világháború alatt sajnos rengeteg harang pusztult el, mert fegyvereket öntöttek belő-

lük. A magyarországi harangállomány is komoly károkat szenvedett...

Ha az emlékeim közt szemezgetek, arra is emlékszem, mikor gyülekezetünk tornyot épített kis templomához. Azóta az ott elhelyezett harangokat elektromos áram húzza. De ugyanúgy és ugyanazzal a tartalommal szólnak.

Ez azért hírértékű, merthogy egyre többször, egyre több városban hallani, hogy a lakókat zavarja, és szeretnék, ha megszűnne a déli harangszó...

„Senki sem különálló sziget; minden ember a kontinens egy része, a szárazföld egy darabja; ha egy göröngyöt mos el a tenger, Európa lesz kevesebb, éppúgy, mintha egy hegyfokot mosna el, vagy barátaid házat, vagy a te birtokod; minden halállal én leszek kevesebb, mert egy vagyok az emberiséggel; ezért hát sose kérdezd, kiért szól a harang: érted szól.” (John Donne)

Kun Ágnes Anna

SZERETEM AZ UTAT, MELY HOZZÁD VEZETETT

Otthonra lelve Dunavarsányban *(Réka és Gábor története)*

Mindig is szerettük az utat, jönni valahonnan, menni valahová. No, nem céltalan csavargóként, de folyton úton, mozgásban. Soha nem egyhelyben ülve vagy árral sodródva, mert az unalmas, az nem nekünk való, nem a miénk. Mindig az újat keresni, a kihívás felé menni. Menni, menni és menni. Úton lenni, és közben a következő utat tervezni. Hej, az de jó! Az nekünk való, azok vagyunk mi.

Alistál és Nyárasd a Csallóközben, a mai Szlovákia területén két egymástól karnyújtásnyira lévő szomszédos település. Itt nőttünk fel. Réka Alistálon, én Nyárasdon. Innen 50 kilométerre, a híres Komárom várában találkoztunk először, véletlenül (gondoljuk mi). Itt kezdtük meg közös utunk, immáron 14 éve, 2006. március 11-én 22 óra 22 perckor. Soha,

egyikünk sem hitte volna, hogy ennek a néha nagyívű és könnyen bevezethető, néha viszont embert próbáló hajtűkanyarokkal tűzdelt útnak majd Dunavarsány, Hóvirág utca 10. jelenti a beteljesedését 2020. augusztus 15-én délután, 16 óra 30 perckor a saját kertünk teraszán kimondott két igennel.

Mert hát nem erre indulunk, még csak az irányzék sem erre volt.

Na, de hadd kezdjük a legelején. 2006 márciusában bohém, nemtörődöm gimnazisták voltunk, amikor a komáromi találkozás és körülbelül egyhónapnyi ismerkedés után egy pozsonyi randin a Duna partján azt kérdezte Réka tőlem: „Eljönnél velem?” És persze a válasz, amit egy 18 éves fiú egy gyönyörűen zöld női szempárnak egy ilyen kérdésére adhat, az nyilván az, hogy: „Bárhová”.

Elindultunk hát az úton, még azon a nyáron először Omisba, a Dalmát Riviérára. Nem Dunavarsány felé hát, és nem is úgy, mint azt ahogy a legtöbb kortársunk tette – előre lefoglalt nyaralásra, szülőkkel, testvérekkel két hétre a biztosba. Pont ellenkezőleg, csak egymást fogva, a bizonytalanba ugyan, de egymásban nagyon bízva. Először lakókocsiban, majd később már csak sátorban lakva, hogy majd abból a pénzből utazzuk be Horvátországot, amit a tengerparton adódó alkalmi munkákból kapunk. Mert hát tudtunk valamelyest már szlovákul, amit megért a cseh, ha mutogatunk hozzá, akkor még a lengyel is. Járnak még a horvát tengerpartra magyar családok, velük nyilván nem lesz gond szót érteni. Réka beszélt németül, én törtem az angolt, mi bajunk lehet? Ez volt az alapgondolat, amit még

ott, a pozsonyi Dunaparton kiterveltünk, s mire szüleink felocsúdtak, mi már egy autóbuszon zötyögtünk a horvát tengerpart felé. Az új, a kihívás, az ismeretlen felé.

Nagy fejesugrás volt a közös életbe, lefogadom, mások egy élet alatt nem ismerik ki annyira párjukat, mint mi olyan fiatalon, olyan rövid idő alatt. A horvát paradicsomi nyárból visszajöve nem volt kérdés, hogy bármerre is van a tovább, arrafelé együtt megyünk. Így kezdtük el az egyetemi éveket, persze ezt sem úgy, mint ahogy azt legtöbb kortársunk tette, és ez az irányzék sem Dunavarsány felé mutatott. Pedig magyarként, magyar gimnáziumból biztosan zökkenőmentesebb lett volna valamelyik győri vagy budapesti egyetem. Sok felvidéki magyarnak kecségető, valamiért mi mégis azt mondtuk: legyen a Szlovák Műszaki Egyetem, és legyen Pozsony. De ha már úgy döntöttünk, hogy maradjon továbbra is a kisebbségi lét, akkor is lehetett volna a könnyebbik út. Lehetett volna a magától értetődő, szülők

által javasolt, nagy testvér által már kitaposott minta. Hiszen otthon mindketten megkaptunk minden erkölcsi és anyagi támogatást, így maradhatott volna egyetemistaként is a biztos szülői hajlék, vagy az ebben az életszakaszban sokkal kiszámíthatóbb és biztosabb kollégiumi élet.

Na, de az az unalmas, az nem kihívás, azok sem mi vagyunk. Választottunk hát helyett egy, a heti zsebpénzből semmiképpen sem finanszírozható belvárosi albérletet, amit padláson talált nagymama holmiból, meg ahogy tudtunk, berendeztünk, és az előadások után inkább éjjeli munkát vállalva, de együtt, a horvátországi lakókocsi és sátor után, már az első, falakkal is körülhatárolható hajlékot tudhatunk magunkénak. Lakótársak és élettársak lettünk huszonegy-néhányévesen.

Eltelt így az első pár egyetemi év, és amikor már kezdett nagyon rutinná válni az egyetem - munka - háztartás hármasa, a közelebb eső európai tengerpartokat a nyarak során pedig már magunkénak tudtuk, úgy gon-

doltuk, pörgessünk nagyobb a földgolyón. Nézzük meg, mi van a tengerentúlon! Elsőre jó ötletnek és kihívásnak tűnt egy amerikai nyár, mégis visszatekintve a legnehezebb két hónap volt ez életünkben, és ez a nyár jelentette azt a hajtúkanymást, amit akkor kereszteződésnek éltünk meg. Ebben pedig egyikünk jobbra, másikunk balra kanyarodott. Én ugyanis egy, csupán fiú személyzetet alkalmazó cserkész táborban kaptam állást egy nemzeti park közepén, Réka pedig száz mérfölddel távolabb egy másik állam, másik táborában. Nehéz hónapok voltak egymás nélkül.

Amerika után mindketten sikeresen lediplomáztunk, Réka Budapesten, én Prágában találtam állást. Egymástól nagyon távol kerültünk, nem csak földrajzi szempontból. Friss diplomásként még jobban kitárult a világ, úton voltunk ugyan továbbra is, de már ki-ki a magáén. Persze, fotókon, képeslapokon, másnak elmesélve ez az út is jól mutat. Nagyon megnyerő azt mesélni, hogy én itt is, ott is jártam. A baj, a legnagyobb baj viszont az egyes számmal van. Emlékszem erre az időszakra, mikor egyszer édesapám azzal hívott fel Prágában, hogy elűjságozza, az alistáli piacon összefutott Gyula bával, Réka apukájával és megtudta, hogy Réka Budapesten kapott jólmenő állást, dolgozik, sikeres, ide és oda utazik. Apám ugyanezt mondhatta fiáról, de gondolom, mindketten érezték, hogy ez a történet ott, az alistáli piacon elmesélve megállja ugyan a he-

lyét, ezt kell mondani, ezek a tények, de az egész történet így lehet, nem kerek. Szakmai szempontból Réka is és én is megtaláltuk számításunkat, csináltuk, amit tanultunk, amit szerettünk, amiben az gondoltuk, hogy jók vagyunk, és amiben még jobbak szerettünk volna lenni. Más országok, más városok, más emberek, más kapcsolatok vettek körül, és

kileg mégis távol maradtunk. 2014-et írtunk, és bár személyes újra találkozásra azon a nyáron nem került sor, én mégis Prágába már úgy tértem vissza, hogy állandóan ott motoszkált bennem, nem maradhatok sokáig. Valamiért Budapest lesz a következő állomás az úton. Nehéz és hosszú volt még innen 4 év egymás nélkül, de az iránytű már fordulni látszott.

egyben választottak is el bennünket egymástól. Akkor nem volt az az ész érv, ami azt mutatta volna, nem volt az a gondolat, ami azt sugallta volna, hogy nekünk márpedig nem ezt az Utat szánta a Teremtő, mi pedig még egymásra találhatunk. Továbbra sem volt meg a dunavarsányi templompadunk felé mutató iránytű.

Aztán jött egy nem várt fordulat, történt ugyanis, hogy a prágai munkahelyemről Budapestre kerültem egy nyári gyakorlatra. Albérletet, mint később kiderült, Rékáétól egy utcárokra sikerült találnom. Földrajzilag tehát közel kerültünk, lel-

A gyakorlat után egy évre állást kaptam Budapesten, egy délpesti kerületben, Réka pedig haladt előre az ő ranglétráján hol Budán, hol Pesten. Egymáshoz és Dunavarsányhoz közelebb, lelkileg továbbra is távol. A földrajzi közelség adott volt, de a lelki közelséghez és a közös út folytatásához még kellett több csalódás, kudarc és rengeteg újrakezdés mindkettőnk részéről. Kellettek a külön utak mélységei és magasságai is, hogy ráeszméljünk, a másik nélkül nem megy. Bárhogy és bárki is szeretné, próbálna ezzel dacolni, az ellenkező irányba húzni, külön úton elindulni, a Teremtő szá-

munkra egy szívet és egy utat adott. „És azért adott egy szívet és egy utat, hogy Őt féljük, és mindenkor jó dolgunk legyen.”

Ezek már dunavarsányi gyülekezeti vezetőnk gondolatai 2020 augusztus 15-éről, az esküvőnk napjáról. Mert ezen a napon mi megérkeztünk. Mert ettől a naptól fogva már nincs két út, már csak egy út van. Ott honunknak, a közös út folytatásának Omis, Pozsony, és annyi kitérő után Dunavarsányt választottuk. Azt, hogy erre miért kellett ennyit várnunk és annyi zsákutcába befordulnunk, nem tudjuk, nem is kérdeztük, nem firtatjuk. Nem kérdezzük, mert a megérkezés után mindezek értelmüket veszítik.

És hogy miért pont Dunavarsány? Hisszük azt, hogy ez volt Isten nászajándéka: belekeverte saját magát a mi életünkbe, méghozzá akképpen, hogy minket Dunavarsányba küldött, hogy itt legyen jó dolgunk. A sok kérdésre pedig Nagytiszteletű tolmácsolásában válaszként Csukás István gondolatait adta: szeretem az utat, mely hozzád vezetett!

„Ülj ide mellém s nézzük együtt az utat, mely hozzád vezetett. Ne törődj most a kitérőkkel, én is úgy jöttem, ahogy lehetett. Hol van már, aki kérdezett, és hol van már az a felelet, leolvasztotta a Nap a hátamra fagyott teleket. Zötyögtette a szívem, de most szeretem az utat, mely hozzád vezetett.”

Dr. Benkovics Gábor

„VIGYÁZÓ SZEMETEK WASHINGTONRA VESSÉTEK”

Az aktualizált idézet rávilágít arra, hogy egy 10 millió lelkes Közép-európai ország polgáraiként – akár mennyire is szeretnénk – nem függetleníthetjük magunkat sem a globális trendektől, sem pedig a világpolitika és világ gazdaság hatalmasságaitól. Történelmünk során sajnos mindig voltak olyan nagyhatalmú országok, amelyek – több-kevesebb sikerrel – befolyásolni kívánták a magyar politikai és társadalmi viszonyokat, illetve a térség vagy a világ számára lángoszlopként mutatták a fejlődés útját. Bár az Amerikai Egyesült Államok egy fiatal ország, mégis az első világháborúba történő belépése óta meghatározó befolyást gyakorol a világ alakulására. Éppen ezért az elmúlt száz évben mindig fontos és szükségszerű volt, hogy – korábban Moszkva, jelenleg pedig Brüsszel mellett – fél szemmel az Egyesült Államokra tekintsünk a diplomácia és gazdasági célok mellett azért is, hogy pél-

dájukon keresztül előre tudjuk vetíteni, hogy némi fáziskéséssel ugyan, de milyen jövő vár ránk itt, a Kárpát-medencében. Sokszor sajnos azt kellett és kell a mai napig tapasztalnunk, hogy a negatív példa jóval gyorsabban és könnyebben honosodik meg nálunk, mint azok a pozitív és követendő értékek és gyakorlatok, amelyek az Egyesült Államokban jelen vannak. Függetlenül tehát attól, hogy miként viszonyulunk az amerikai emberekhez, kultúrához és politikához, vagy akár az aktuális elnök személyéhez, megállapíthatjuk, hogy Magyarországon politikai, társadalmi, kulturális és gazdasági szempontból is elvitathatatlan jelentősége van annak, hogy ki foglalja el a világ legnagyobb hatalommal járó hivatalát.

A szuverenitás jegyében fontos hangsúlyozni, hogy minden országnak, így az Amerikai Egyesült Államoknak is jogában áll saját magának kialakítani a

választási rendszerét, így azt akár pozitív, akár negatív értelemben kritizálni nem lenne sem helyénvaló, sem pedig elegáns. Még akkor sem, ha egy olyan országról van szó, amely a modernkori demokrácia bölcsőjének és a szabad világ valamint demokrácia védelmezőjének pozícióját vindikálja magának, és a demokráciáról nem csak leckét ad a világnak, de annak jegyében (illetve kritikusabb vélemények szerint annak ürügyén) számos háborús és egyéb konfliktusokat vállalt magára. A népszuverenitás tiszteletben tartása okán pedig az, hogy az amerikai nép kit szeretne januártól a Fehér Házban látni, az szinte kizárólag az ott élőkre tartozik, ami azonban nem jelenti azt, hogy ne lehetne vagy ne kellene a szükséges következtetéseket levonni, különösen saját magunk és nemzetünk viszonylatában.

Az amerikai elnökválasztási rendszer sajátossága mögött az „alapító atyák” azon elhatározása húzódik, miszerint az államok egyesítésével egy új, szuverén országot kívántak létrehozni, de úgy, hogy az államok korlátozott mértékben megőrizhessék függetlenségüket és identitásukat, és bizonyos kérdésekben jogosultak maradjanak önállóan dönteni. Ennek szellemiségében az Egyesült Államok elnöke és alelnöke úgynevezett közvetett módon kerül megválasztásra, ami lényegében azt jelenti, hogy a választópolgárok nem közvetlenül adják le voksukat az elnök és alelnök személyére, hanem

A kép forrása: portfolio.hu

arra szavaznak, hogy saját államukban melyik párt vagy jelölt váljon jogosulttá arra, hogy az un. Elektorok Kollégiumába a saját elektoraikat (választóit) delegálhassa, azaz az adott állam melyik elnökre és alelnökre szavazzon. Az Elektorok Kollégiumába az 50 tagállam és a főváros Washington DC (amely speciális, nem tagállami státusszal bír) összesen 538 elektort delegálhat, amelyek elektori helyek lakosságarányosan kerülnek kiosztásra az egyes államok között. Lényegében tehát az elnökválasztási rendszer alapja az, hogy végső soron az államok választják meg az elnököt az alapján, hogy az adott államban melyik jelölt kapta meg a szavazatok többségét.

Az elnökválasztás tehát akként zajlik, hogy a választók a jelöltek és pártok által felállított elektori listák közül választhatnak minden államban. A szavazatok megszámlálását követően pedig az adott állam részéről azok az elektorok kerülnek delegálásra, akik listája a legtöbb szavazatot kapta az adott államban. Fontos kiemelni, hogy függetlenül attól, hogy a legtöbb szavazatot kapó elektori lista milyen arányú többségre tett szert, az összes elektori „széket” a győztes párt elektorai foglalhatják el. Ennek a „winner-take-all” elvnek köszönhető, hogy előfordulhat és a történelem során elő is fordult (például a jelenlegi elnök, Donald J. Trump 2016-os megválasztása során), hogy olyan jelölt kerül ki győztesen a választások után, aki az összes szavazatból (popular

votes) kevesebbet kap, mint a másik jelölt, azonban az elektori szavazatok többségét megszerzi. Ilyen eset akkor fordul elő leginkább, amikor a győztes jelölt viszonylag csekély fölényrel nyeri el az adott államok elektori szavazatait, miközben a vesztes ugyan kevesebb államban kerül ki győztesként, de azokban nagyobb különbséggel.

Az idei választásról elmondhatjuk, hogy a koronavírus járvány – amely világviszonylatban az Egyesült Államokat sújtotta és sújtja a mai napig a legnagyobb mértékben – nemcsak a választást megelőző kampányt tematizálta kiemelt szinten, de a választás menetére is rendkívüli hatást gyakorolt. Az választási eljárást színesíti az a körülmény is, miszerint az Egyesült Államokban a klasszikus személyes szavazás mellett – adott államok törvényhozásától függően – lehetőség van levélszavazásra, illetve a választás napját megelőző korai szavazásra is. Már a választás napja előtt is nyilvánvalóvá vált, hogy a koronavírus szempontjából kritikus tömörülések elkerülése érdekében – érthető módon – az átlagosnál jelentősen többen éltek a korai szavazás és levélszavazat útján történő voksolással. Az azonban meglepetést okozott, hogy a közvéleménykutatók a választások előtt hetekkel kimutatták, hogy a demokrata párti szavazók körében jelentősen nagyobb az érdeklődés a nem klasszikus szavazás iránt. Ennek fényében érthető, hogy a jelenlegi elnök, Donald Trump már a szavazatok megszámlálását megelőzően is kije-

lentette, hogy esetleges veresége csupán választási csalás eredménye lehet, amelyben kiemelt szerepet játszik a levélszavazatok manipulálása.

Annak ellenére, hogy a választással kapcsolatos jogorvoslatok még nem zárultak le, és az elektorok sem választottak elnököt, egyre biztosabbá válik, hogy 2021. január 20. napján az Egyesült Államok 46. elnökeként Joseph Robinette Biden demokrata párti politikus kerül beiktatásra. A leghelyénvalóbb hozzáállás ilyenkor az, ha abban bízunk, és a történelem Urához azért fohászkodunk, hogy az új elnök olyan módon vezesse az Egyesült Államokat, hogy az a világ összes lakójának javát és boldogulását, valamint a Jóisten dicsőségét szolgálja. Mindazonáltal a nemzeti és kereszténydemokrata érzelmű polgárok számára aggodalomra adhatnak okot a megválasztott elnök és alelnök radikálisan abortuszpárti megnyilvánulásai, a már-már anarchiaszerű állapotokat kiváltó és fenntartó zavargások iránti szimpátiája, a nyílt és kritikátlan bevándorláspárti politikája, és nem utolsósorban a Hazánkat Fehéroroszországhoz hasonlító, az ország vezetőit pedig totalitárius banditáknak minősítő kijelentései. Elmondhatjuk tehát, hogy a nemzeti és konzervatív gondolkodás az új elnök személyében egy újabb nehézséggel szembesül, amely olyan küzdelmeket vetít előre, amiben csak az első Karácsonykor testté lett Szeretet és Gondviselés erejével járhat sikerrel.

Dr. Bóna Balázs

REFORMÁTUS ISTENTISZTELETEK A KARÁCSONYI ÜNNEPKÖRBEN

Sajnos a járvánnyal kapcsolatos rendelkezések okán az idei karácsonyi ünnepkörben csak a leghagyományosabb istentiszteleteket tartjuk meg. Minden istentiszteletre a templomban kerül sor, amelyet online közvetítünk.

2020. december 13., 10 óra	Advent harmadik vasárnapi istentisztelet
2020. december 20., 10 óra	Advent negyedik vasárnapi istentisztelet
2020. december 24., 18 óra	Szentesti istentisztelet
2020. december 25., 10 óra	Karácsonyi istentisztelet az úrvacsora megünneplésével
2020. december 26., 10 óra	Karácsonyi istentisztelet
2020. december 27., 10 óra	Vasárnapi istentisztelet
2020. december 31., 18 óra	Óévi hálaadó istentisztelet
2021. január 1., 10 óra	Újévi könyörgő istentisztelet az úrvacsora megünneplésével
2021. január 3., 10 óra	Vasárnapi istentisztelet

Az úrvacsora megünnepléséhez való készüléshez a megfelelő időben online teszünk elérhetővé biblikus és imádságos anyagot. Azokban a családokban, ahol ez lelkiileg és gyakorlatilag is megvalósítható, bizalommal ajánljuk, hogy az online követett úrvacsorai ünnepségekhez néhány darab kenyérrel és korty borral otthonukban készüljenek, és a megfelelő pillanatban hívő/bűnbánó lélekkel osszák meg egymással.

Az ökumenikus imahét rendezvényeinek megtartásáról később tudunk hírt adni.

IMPRESSZUM

SOLI DEO GLORIA – evangéliumi, közéleti folyóirat. Ingyenes, időszaki kiadvány

Kiadó: SDG Közösség • Főszerkesztő: Dr. Szilvay Balázs

Szerkesztőbizottság: Csobolyó Katalin, Dr. Bóna Balázs, Kun László, Veres Enikő

Készült: az Ex-Kop Nyomdaipari Bt. gondozásában • Példányszám: 800

Cikkek leadása: folyamatosan, a szilvay.balazs@freemail.hu e-mail címen

Honlap: www.dunavarsanyireformatusok.hu • Facebook: Dunavarsányi Reformátusok